

Kultuuriministri 27. veebruari 2020. a määruse nr 4 „Eesti spordiregistri põhimäärus“ muutmise eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Eesti spordiregistri põhimäärus kehtestati kultuuriministri 27. veebruari 2020. a määrusega nr 4 (edaspidi *põhimäärus*)¹.

Riigi infosüsteemi kuuluva spordiregistri põhieesmärk on andmete kogumine ja töötlemine spordi korraldamise, juhtimise ja toetamise ning sportimise tõhustamiseks.

Käesoleva eelnõuga tehakse järgmised muudatused:

1. Muudatused, mis on seotud 18.06.2025. a vastu võetud spordiseaduse muutmise seadusega²:
  - Eesti Paralümpiakomitee lisamine spordiseadusesse toob kaasa spordi andmekogu ja põhimääruse läbiva täiendamise;
  - spordiobjekti foto autori andmete kogumise võimaldamine toob kaasa spordiehitiste alamandmekogu regulatsiooni muudatused, lisaks täpsustatakse sellistele andmetele juurdepääsu tingimusi.
2. Täpsustatakse spordiorganisatsioonide alamandmekogu sätteid (nt spordiklubi andmekogusse kandmise tingimusi jne).
3. Täpsustatakse treenerite alamandmekogu regulatsiooni (ühtlustatakse mõisteid ning tehakse treenerikutse andmise ülesannetega, sh selle erinevate osapooltega seotud täpsustused).
4. Spordiehitiste alamandmekogu täiendatakse kahe uue spordiobjekti liigiga (padelihall ja padeliväljak) ning antud spordialade parameetritega. Lisaks täpsustatakse olemasolevate spordiobjektide tehnilisi parameetreid. Ehitisregistri andmetena lisanduvad hoone energiamärgis ja energiamärgise väljastamise kuupäev.
5. Tehakse muid keelelisi või vormistuslikke parandusi.

Eelnõuga tehtavate muudatuste tulemusena väheneb spordiklubide andmete esitamisega seotud halduskoormus, kuna loobutakse treenerite tööjõukulude andmete kogumisest. Kuigi andmekogusse lisandub ka uusi andmeid, siis Eesti spordiregistri volitatud töötleja töökoormus oluliselt ei muutu.

1.2. Eelnõu ettevalmistaja

Eelnõu ja seletuskirja on ette valmistanud Spordikoolituse ja -Teabe Sihtasutuse spordiregistri juht Kairis Ulp (kairis@spordiinfo.ee; 730 3407), Kultuuriministeeriumi spordiosakonna juhataja Margus Klaan (margus.klaan@kul.ee, 628 2328) ja Kultuuriministeeriumi õigus- ja

---

¹ <https://www.riigiteataja.ee/akt/129022020001>

² <https://www.riigiteataja.ee/akt/110072025001>

haldusosakonna õigusnõunik Siiri Pelisaar (siiri.pelisaar@kul.ee, 628 2225) ja jurist-andmekaitse spetsialist Mari Kõrtsini (mari.kortsini@kul.ee, 628 2254).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb 56 punktist.

Eelnõu punktidega 1-3 täpsustatakse ja ajakohastatakse andmekogu vastutava ja volitatud töötleja ülesandeid. Tunnistatakse kehtetuks sätted, mille täitmine praktikas on ebamõistlik või keeruline - loobutakse mittestandardse struktuuriga andmete sisestamise põhimõtete ja muude erijuhtumite kooskõlastamisest ning vastutava töötleja järelevalvest andmekogusse sisestatud andmete õigsuse üle, samuti tunnistatakse kehtetuks vastutus andmete väljastamise õiguspärasuse eest. Eesti spordiregistri põhimäärusega sätestatakse vastutava ja volitatud töötleja rollid ja kohustused avaliku teabe seaduses (AvTS) sätestatud mõistete kontekstis. Kultuuriministeerium on küll spordiregistri vastutav töötleja AvTS tähenduses, kuid andmekogusse sisestatud andmete vastutav töötleja isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) tähenduses on Spordikoolituse ja -Teabe SA, kellel on IKÜM artikkel 5 lõike 2 kohaselt kohustus tagada ka isikuandmete töötlemise põhimõtete järgimine, sh sisestatud andmete õigsuse tagamine. Sama ülesanne on SA-le seatud ka põhimääruse § 3 lõike 4 punktis 1. Seega on IKÜM-is seatud kohustuste täitmine tagatud.

Andmekogu arendustööde kavandamine ja korraldamine on edaspidi andmekogu volitatud töötleja ülesanne.

Rahvusliku paralümpiakomitee lisamine spordiseadusesse uue spordiorganisatsiooni liigina (seni oli spordiühenduse all) toob kaasa spordi andmekogu ja põhimääruse läbiva täiendamise ja kohandamise. Antud muudatus kajastub **eelnõu punktides 4-6, 9-11, 13, 16, 18, 19, 21, 22, 27, 29, 30 ja 34.**

Punktidega 4-6, 9-11, 18, 19, 21, 22, 29, 30 ning 34 laiendatakse spordiorganisatsioonide alamandmekogu sätteid (spordiorganisatsioonide alamandmekogu pidamise eesmärk ja ülesanne, tingimused sinna kandmiseks, spordiorganisatsioonide alamandmekogusse kantavad andmed, andmete esitajad, andmete esitamise ja uuendamise kord, andmete säilitamine ja arhiveerimine jms) ka rahvuslikule paralümpiakomiteele ja tema liikmeskonnale. Punktidega 13, 16 ja 27 luuakse raamistik arvestuse pidamiseks Eesti parasportlaste rahvusvahelistel tiitlivõistlustel saavutatud tulemuste üle sporditulemuste alamandmekogus.

Eelnõu **punktiga 7** muudetakse põhimääruse § 14 lõiget 2: Spordiklubi kohta kantakse andmed spordiorganisatsioonide alamandmekogusse tingimusel, et spordiklubi põhieesmärk ja põhitegevusala on spordi arendamine, tema tegevusala on spordi harrastamise võimaldamine, spordiürituste korraldamine või muu sporditegevus ning tema spordialane tegevus toimub peamiselt Eestis. Spordiklubi tegevusalaks ei loeta spordiehitiste käitust. Andmekogu volitatud töötlejal on õigus teha põhjendatud erandeid.

Põhimääruse sätet spordiklubi kandmise kohta andmekogusse täiendatakse tingimusega, et spordiklubi põhieesmärk ja põhitegevusala on spordi arendamine. Muudatus on kooskõlas

spordiseaduse § 14 punktiga 1, mille kohaselt on spordiklubi eraõiguslik juriidiline isik, mille põhitegevus on spordi arendamine, ja on vajalik volitatud töötleja ülesande täitmiseks.

Organisatsiooni põhikirjas sätestatud eesmärk ja äriregistrisse või mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse kantud põhitegevusala on esmane teave, mille abil andmekogu volitatud töötleja kontrollib organisatsiooni, sh spordiklubi kuulumist spordivaldkonda. Andmekogusse kandmise tingimuste täiendamine on vajalik, kuna organisatsioonide tegevusvõimalused on koos ühiskonna arenguga oluliselt laienenud, sh võib üks organisatsioon omada mitut erinevat eesmärki ja tegutseda mitmes valdkonnas, ning samuti on täienenud riigieelarveliste toetuste võimalused spordiorganisatsioonidele, mille taotlemise aluseks on organisatsiooni kantus Eesti spordiregistrisse spordiorganisatsioonina.

Põhieesmärgi all mõeldakse organisatsiooni põhikirjalist ja valdavat eesmärki - spordi arendamine. Põhitegevusala all mõeldakse äriregistrisse kantud EMTAK tegevusala, mis kuulub spordi valdkonda, v.a spordiehitiste käitus, mida põhimääruse § 14 lg 2 kohaselt ei loeta spordiklubi tegevusalaks.

Tingimustele mittevastamisel võib andmekogu volitatud töötleja teha erandeid, kui on oluline põhjus. Säte puudutab eelkõige spordiklubisid, mille põhitegevusala kajastamine äriregistris muu valdkonna all ei ole otseselt vale. Andmekogu volitatud töötleja saab teha vajalikke erandeid, nt kui spordikooli asutanud spordiorganisatsioon on märkinud oma põhitegevusalaks „spordikoolid“, või kui organisatsioon tegeleb võistlustantsuga, on Eesti Tantsuspordi Ühenduse liige ning on märkinud oma põhitegevusalaks „tantsuõpe“.

Eelnõu punktiga 8 täiendatakse § 14 lõikega 15¹: Spordiklubi või spordiühenduse spetsiifilise valdkonna ja spordiala või distsipliini kuulumise spordivaldkonda otsustab andmekogu volitatud töötleja.

Spordiregistrisse kandmise tingimus (§ 14 lg 4) näeb spordiklubi puhul, mille tegevusala spordi harrastamise võimaldamine, ette tegelemise spordialade klassifikaatoris märgitud spordialaga, sh „muud spordialad“. Lisatav säte on vajalik olukorras, kui organisatsioon tegutseb valdkonnas või märgib „muu spordialana“ tegevuse, mis ei ole sport. Nt koerte treenimine (koerte sport), kuubiku keeramine, ristsiõnade lahendamine jms.

Eelnõu punktiga 11 muudetakse § 15 lõiget 11: Spordiorganisatsiooni esindatusena rahvusvahelises spordiorganisatsioonis käsitatakse füüsilise isiku kuulumist rahvusliku olümpiakomitee, rahvusliku paralümpiakomitee, spordialaliidu, spordiühenduse või spordiklubi institutsionaalse esindajana ülemaailmse, üleeuroopalise või muu rahvusvahelise spordi katusorganisatsiooni juhtorganisse, komisjoni, eksperdirühma või -organisse, või selle organisatsiooni auliikmeks olemist, kui selle kohta on olemas usaldusväärne teave. Muudatuse kohaselt laiendatakse spordiorganisatsiooni rahvusvahelise esindatuse sätet esindaja kuulumisele rahvusvahelise spordi katusorganisatsiooni ekspertorganisse, nt arbitaažikohus, antidopingu distsiplinaarkomitee jt.

Eelnõu punktid 12, 25, 26, 31, 36 ja 40 on seotud terminoloogilise täpsustusega, täpsemalt treenerikoolituse puudutava mõiste „tasemekoolitus“ asendamisega mõistega „koolitus“, mille all mõeldakse sõltuvalt kontekstist eriala või üldainete tasemekoolitust, täienduskoolitust ja/või esmaabikoolitust.

Eelnõu punktiga 13 tuuakse tiitlivõistluste loetellu paralümpiamängud, kurtide olümpiamängud ja Euroopa noorte paramängud. Täiendatud sõnastuse kohaselt kantakse sporditulemuste alamandmekogusse rahvusvaheliste tiitlivõistlustel (olümpiamängud, paralümpiamängud, kurtide olümpiamängud, maailma meistrivõistlused, Euroopa meistrivõistlused, maailma ja Euroopa karikavõistlused, universiaadid, noorte olümpiamängud, Euroopa noorte olümpiafestivalid, Euroopa noorte paramängud ja võistkondlike sportmängude Balti meistrivõistlused) esikolmikusse jõudnud ning Eestit esindanud võistkondade ja sportlaste kohta.

Eelnõu punktiga 14 täiendatakse § 20 lõiget 1 punktiga 3: spordialadel või distsipliinidel, mida esindav rahvusvaheline spordialaliit kuulub katusorganisatsiooni, mis on rahvusvahelisi spordi katusorganisatsioone koondava organisatsiooni (SportAccord) liige, ja mida esindav Eesti spordialaliit kuulub rahvuslikku olümpiakomiteesse. Täpsustus sätestab, milliste spordialade ja distsipliinide võistluste ja võistlustulemuste andmed kantakse sporditulemuste alamandmekogusse.

Eelnõu punktiga 15 asendatakse § 20 lõike 3 punktis 2 sõnad „rahvusvaheline katusorganisatsioon“ sõnadega „rahvusvaheline spordialaliit“. Tegemist on terminoloogilise täpsustusega. Eesti sportlaste rahvusvahelistel tiitlivõistlustel saavutatud medalite üle arvestuse pidamisel võetakse aluseks, et medal on võidetud spordialal või distsipliinil, mida esindav rahvusvaheline spordialaliit (mitte katusorganisatsioon) kuulub katusorganisatsiooni, mis on rahvusvahelisi spordi katusorganisatsioone koondava organisatsiooni (SportAccord) liige, ja mida esindav Eesti spordialaliit kuulub rahvuslikku olümpiakomiteesse.

Eelnõu punktiga 16 täiendatakse sporditulemuste alamandmekogu parasportlaste tulemustega. § 20 täiendatakse lõikega 4. Eesti parasportlaste rahvusvahelistel tiitlivõistlustel saavutatud medalite üle arvestuse pidamisel võetakse aluseks alljärgnev:

- 1) tiitlivõistlusena käsitletakse paralümpiamänge, kurtide olümpiamänge ning maailma meistrivõistlusi ja Euroopa meistrivõistlusi parasportlastele ja kurtidele;
- 2) medal on võidetud spordialal või distsipliinil, mis on tunnustatud Rahvusvahelise Paralümpiakomitee ja Rahvusvahelise Kurtide Spordikomitee poolt;
- 3) vanuseklassina arvestatakse täiskasvanuid ja juunioreid;
- 4) tiitlivõistlustel osalejaid on rohkem kui medalikohti;
- 5) täisealine medalist on Eesti kodakondsusega.

Muudatus on seotud rahvusliku paralümpiakomitee lisamisega andmekogusse uue spordiorganisatsiooni liigina.

Muudatus on seotud ka **eelnõu punktiga 27**, millega täiendatakse § 28 lõiget 1 teise lausega järgmises sõnastuses: Paraspordi võistluste ja tulemuste andmed sisestab ja kannab andmekogusse Eesti Paralümpiakomitee võistluste protokollide alusel 30 päeva jooksul alates ametliku võistlusprotokolli avaldamisest.

Eelnõu punktiga 17 täpsustatakse § 21 lõike 1 punkti 3 sõnastust. Muudatusega lisatakse loetellu ka ekspertorgani esindaja. Samuti muudetakse sõnastust auliikme osas.

Eelnõu punktiga 20 muudetakse § 23 lõike 7 punkti 4. Volitatud töötleja sisestab andmekogusse järgmised andmed: liikmesus ja esindatus rahvusvahelises spordiorganisatsioonis: rahvusvahelise spordiorganisatsiooni tegevusulatus, nimi eesti keeles, tema rahvusvaheline tunnustatus, esindatava organi nimi eesti keeles, liik, esindaja ameti- või aunimetus ja tema roll.

Muudatusega kustutatakse rahvusvahelise spordi katusorganisatsiooni tunnustatust väljendanud „GAISF liikmesus“ antud rahvusvahelise spordi katusorganisatsiooni likvideerimise tõttu ja „Rahvusvahelise Olümpiakomitee (IOC) tunnustus“ ning asendatakse ühe üldistava mõistega „rahvusvaheline tunnustatus“. Selle all mõeldakse eelkõige kuulumist GAISFi järeltulija, rahvusvahelisi spordi katusorganisatsioone koondava organisatsiooni SportAccord liikmesorganisatsioonidesse ASOIF, WOF, ARISF või AIMS³ ning Rahvusvahelise Olümpiakomitee (IOC) tunnustust.

Eelnõu punktiga 23 täpsustatakse § 23 lõiget 16: Andmekogu volitatud töötlejal on õigus muuta andmekogusse kantud organisatsiooni liiki, võttes aluseks organisatsiooni põhitegevusala, organisatsiooni põhikirja äriregistris või mittetulundusühingute ja sihtasutuste registris, organisatsiooni esitatud avalduse või selgelt organisatsiooni põhitegevusele viitava muu asjakohase teabe. Muudatusega täiendatakse andmekogu volitatud töötleja õigust muuta andmekogusse kantud organisatsiooni liiki. Kui kehtiv säte võimaldab spordi andmekogusse kantud spordiorganisatsiooni liigi muutmise muuks organisatsiooniks, siis uus, paindlikum sõnastus võimaldab muuta ka muu organisatsiooni liigi spordiorganisatsiooniks.

Eelnõu punktid 24, 26, 35, 37, 38, 41-43 on seotud treenerikutse andmise mõistete terminoloogilise ühtlustamisega. Samuti tehakse sätetes treenerikutse andmise ülesannetega, sh selle erinevate osapooltega seotud täpsustused.

- § 26 lg 1 - treenerite alamandmekogusse andmete esitamise korra täpsustamine: andmed kannab andmekogusse treenerikutse andja esindaja treenerikutset andva kutsekomisjoni asemel;
- § 26 lg 9 - kutseregistrile andmete esitamine ja antud treenerikutsete andmete andmekogusse kandmine – teostab treenerikutse andja;
- § 26 lg 10 - andmete esitamise viisi esitamine ühes sättes mitme erineva asemel;
- § 31 lg 5 - andmekogu andmete õigsus: andmete parandamise õigus on ka treenerikutse andjal;
- § 33 lg 8 p 3¹ - juurdepääs treenerite alamandmekogu andmetele on: treenerikutset andva kutse- või hindamiskomisjoni liikmel treenerikutse andmise andmetele komisjoniga seotud spordialade ja distsipliinide lõikes.

---

³ Association of Summer Olympic International Federations (ASOIF); Association of International Olympic Winter Sports Federations (AIOWF); Association of IOC Recognised International Sports Federations (ARISF); Alliance of Independent recognised Members of Sport (AIMS).

Eelnõu punktiga 28 jäetakse § 29 lõikes 2 välja sõnad „treenerite ja juhendajate tööjõukulud“. Treenerite tööjõukulude andmete kogumisest loobutakse, kuna andmekogu vastutav töötleja saab kord aastas täpsemad treenerite tööjõukulude andmed Maksu- ja Tolliametilt. Muudatus aitab vähendada halduskoormust nendel spordiklubidel, kellel on palgalisi treenereid ja kes on pidanud neid andmeid andmekogule ise esitama.

Eelnõu punktiga 32 tehakse terminoloogiline täpsustus ning § 30 lõikes 1 asendatakse sõna „arhiveerimiskord“ sõnaga „dokumendihalduskord“.

Eelnõu punktiga 33 muudetakse § 30 lõike 4 viimast lauset ja sõnastatakse see järgmiselt: Säilitamistähtaja möödumisel alusdokumendid kustutatakse või hävitatakse. Kehtiv sõnastus, mille kohaselt säilitamistähtaja möödumisel alusdokumentide kustutamine või hävitamine otsustatakse, ei ole korrektne.

Eelnõu punktiga 39 täiendatakse § 33 lõiget 3 punktiga 7¹. Piiratud juurdepääsuga on ka spordiobjekti foto autori nimi, kui autoriõiguste omanik või esindaja ei ole andnud nõusolekut selle avaldamiseks.

Spordiseaduse muudatusega lisati spordiregistrisse kogutavate isikuandmete loetellu spordiobjekti kohta lisatava foto autori ja litsentsiandja andmed. Andmekogu pidaja sõlmib fotode omanikuga litsentsilepingu. Selleks, et andmekogu pidajal oleks õigus füüsilisest isikust foto autori ja litsentsiandja isikuandmeid registrisse kanda (töödelda), oli vaja spordiseadust muuta, sest töödeldavate isikuandmete loetelu peab olema seaduse tasandil.

Eelnõu punktidega 44-56 muudetakse määruse lisa 1 „Eesti spordiregistrisse esitatavate andmete loetelu“ ja lisa 2 „Eesti spordiregistri spordiehitiste alamandmekogu spordiobjektide ja sportimispaikade liigitus“.

Lisa 1 muudatused:

- andmete loetelu täiendatakse uue organisatsiooni liigiga - *“rahvuslik paralümpiakomitee”*;
- lisatakse spordiobjekti fotode andmed: spordiobjekti foto, foto autori nimi, autori nime näitamine avalikult, litsentsiandja nimi, foto pealkiri, foto tegemise aasta;
- andmekooseisu loetellu lisatakse *„Hoone energiamärgis“* ja *„Hoone energiamärgise väljastamise kuupäev“*. Ehitisregistrist andmevahetuse teel saadavad andmed aitavad andmekogu vastutaval ja volitatud töötlejal omada ülevaadet spordihoonete energiatõhususest.
- andmekooseisu täiendatakse padelihalli ja padeliväljaku tehniliste andmetega ning spordiala parameetritega
- treeneri, treenerikutse taotleja ja sporditegevust juhendava treenerikutseta isiku haridusega seotud andmete koosseisu lisatakse *“Välishariduse puhul ENIC/NARIC keskuse hariduskvalifikatsiooni hinnang”*.

Lisa 2 muudatused:

- *Spordiehitiste alamandmekogu spordiobjektide ja sportimispaikade liigitust* täiendatakse kahe uue spordiobjekti liigiga - padelihall ja padeliväljak. Muudatus on tingitud viimastel aastatel

populaarsust kogunud spordialaga, mille harrastamiseks on rajatud mitmeid uusi spetsiaalseid halle ja väljakuid.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Spordiseaduse muudatusega täpsustati isikuandmete töötlemise regulatsiooni (spordiobjekti foto autori ja litsentsiandja andmed). Selle regulatsiooni väljatöötamisel arvestati isikuandmete kaitse üldmäärusega, mida rakendatakse 25. maist 2018. Isikuandmete töötlemise eesmärk peab tulenema seadusest ja olema vajalik avalikes huvides oleva ülesande täitmiseks. Samuti tuleb arvestada asjaoluga, et kui andmeid töödeldakse vastutava töötleja nimel (ehk käesoleval juhul teeb seda eraõiguslik juriidiline isik), kasutab vastutav töötleja ainult selliseid volitatud töötlejaid, kes annavad piisava tagatise, et nad rakendavad asjakohaseid tehnilisi ja korralduslikke meetmeid sellisel viisil, et töötlemine vastab isikuandmete töötlemisele kehtestatud nõuetele ja sealjuures tagatakse andmesubjekti õiguste kaitse.

4. Määruse mõjud

Muudatustel puudub mõju keskkonnale, regionaalarengule, riigi julgeolekule ja välissuhtlusele.

Mõju kultuurile ja spordile

Alates 2011. a riigi infosüsteemi kuuluva Eesti spordiregistri abil peetakse arvestust Eesti spordiorganisatsioonide ja nende spordiharrastajate, treenerite ja sporditegevust juhendavate treenerikutseta isikute, spordiobjektide ning Eesti sportlaste rahvusvahelistel tiitlivõistlustel saavutatud medalite üle. Eesti spordiregistri andmeid kasutatakse riiklike sporditoetuste maksmiseks, register on oluline tööriist Eesti spordi arengu jälgimisel, toetamisel ja kavandamisel kogu spordivaldkonnale. Eelnõus toodud muudatused aitavad tagada, et Eesti spordi andmekogu andmed kataksid kogu spordivaldkonna, on ülevaatlikud, usaldusväärsed ja kasulikud. Eelnõu suuremad muudatused on seotud Eesti Paralümpiakomiteega, kelle roll Eesti spordisüsteemis ja ühiskonnas seoses eraldi spordiorganisatsiooni liigi ning nüüd ka arvestuse tekkimisega Eesti parasportlaste rahvusvahelistel tiitlivõistlustel saavutatud tulemuste üle tõuseb. Eesti spordiregistrisse sisse viidavad muudatused aitavad sellele kindlasti kaasa.

Mõju andmete esitajatele

Spordiehitiste alamandmekogu andmekoosseisu suurendamine andmete esitajatele märkimisväärselt halduskoormuse suurenemist kaasa ei too - padeliväljakuid ja -halle on Eestis kokku paarkümmend ja neist mitmed on juba Eesti spordiregistris (muu spordiobjektina). Samuti hoone energiamärgis ja selle väljastamise kuupäev saadakse vastavate andmete olemasolu korral andmevahetuse teel ehtisregistrist. Eesti Paralümpiakomitee ja tema liikmesorganisatsioonid on juba kantud Eesti spordiregistrisse (spordiühenduste all), seega paralümpiakomitee kui spordiorganisatsiooni liigi muutmine spordiorganisatsioonide alamandmekogus tema halduskoormust ei suurenda. Küll suureneb paralümpiakomitee koormus seoses Eesti parasportlaste võistlustulemuste kandmisega sporditulemuste alamandmekogusse - nende andmete sisestamise soovis paralümpiakomitee endale võtta. Kõige suurem mõju on spordiregistri põhimääruse muutmisel spordiklubidele, kelle halduskoormus väheneb, kuna treenerite tööjõukulude andmeid enam ei koguta.

Mõju volitatud töötlejale

Eesti spordiregistri volitatud töötleja töökoormus oluliselt ei muutu.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Eelnõu rakendamine ei too kaasa kulutusi.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu koostöölastamine

Eelnõu esitati koostöölastamiseks Haridus- ja Teadusministeeriumile ja Riigi Infosüsteemi Ametile, Andmekaitse Inspeksioonile ja Statistikaametile. Eelnõu saadeti arvamuse avaldamiseks Eesti Paralümpiakomiteele ja Eesti Olümpiakomiteele. Esitatud märkused ning nendega arvestamine või mittearvestamine on toodud seletuskirja lisas 1.

Kooskõlastusringil esitatud märkuste ja ettepanekutega arvestamise/mittearvestamise tabel

Märkuse tegija	Märkuse sisu	Arvestamine/mittearvestamine
AKI	<p>1. Eelnõu punktiga 2 tunnistatakse muu hulgas kehtetuks andmekogu vastutava töötleja ülesanded, mis on seotud sisestatud andmete õigsuse kontrollimisega ja andmete väljastamise õiguspärasuse eest vastutamisega. Seletuskirjas on selgitatud, et <i>tunnistatakse kehtetuks sätteid, mille täitmine praktikas on ebamõistlik või keeruline –loobutakse mittestandardse struktuuriga andmete sisestamise põhimõtete ja muude erijuhtumite kooskõlastamisest ning vastutava töötleja järelevalvest andmekogusse sisestatud andmete õigsuse üle, samuti tunnistatakse kehtetuks vastutus andmete väljastamise õiguspärasuse eest.</i></p> <p>Siinjuures peame vajalikuks selgitada, et isegi kui eemaldada põhimäärusest vastavad sätteid, siis EL isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artikkel 5 lõike 2 kohaselt on isikuandmete vastutav töötleja kohustatud tagama sama artikli lõikes 1 loetletud isikuandmete töötlemise kõikide põhimõtete järgmise, sh tagama, et isikuandmete töötlemine oleks seaduslik (punkt a) ning et töödeldavad isikuandmed oleksid õiged ja asjakohased (punkt d). Seega vastutab andmekogu vastutav töötleja tervikuna nii andmekogust andmete väljastamise õiguspärasuse kui ka andmekogusse kogutud andmete õigsuse eest ning seda isegi siis, kui andmete andmekogusse esitajaks on mõni teine andmekogu või isik.</p> <p>Lisaks näeb põhimääruse § 36 ette, et andmekogu pidamise üle teeb järelevalvet vastutav töötleja, kuid pärast vastavate sätete eemaldamist jääb üldse selgusetuks, kelle või mille üle vastutav töötleja järelevalvet teeb.</p>	<p>Põhimäärus kehtestab vastutava ja volitatud töötleja ülesanded avaliku teabe seaduses toodud mõistete kontekstis, mis ei ühti IKÜM-is toodud mõistete sisuga. See tähendab, et kuigi KuM on spordiregistri vastutav töötleja AvTS ning põhimääruse tähenduses, ei ole ta seda IKÜM tähenduses. IKÜM tähenduses on isikuandmete vastutavaks töötlejaks Spordikoolituse ja -Teabe SA, kes kogub, sisestab ja kasutab andmekogusse sisestatud andmeid ning peab seega ise tagama IKÜM artiklis 5 sätestatud isikuandmete töötlemise põhimõtete tagamise. Sealhulgas kohustus tagada sisestatud andmete õigus on SA-le kehtestatud ka põhimääruse § 3 lõike 4 punktiga 1. Täiendame eeltooduga seletuskirja ning kinnitame, et igal juhul täidab isikuandmete vastutav töötleja IKÜM-iga talle pandud kohustusi.</p>

	<p>2. Põhimääruse § 4 järgi on andmekogusse kantud andmetel informatiivne tähendus, välja arvatud seaduses sätestatud juhtudel. Märgime, et kuigi avaliku teabe seadus seda nõuab, on selline säte sisutühi. Ilmselgelt lähtub asutus oma töös andmekogusse kantud andmetest, vastasel juhul ei oleks andmekogu pidamisel mõtet. Nii on kohatu põhimääruses märkida, et andmetel on vaid statistiline või informatiivne tähendus.</p> <p>Eristada tuleb üksnes neid juhte, kus seadusest tulenevalt on andmekogu andmetel kolmandate isikute suhtes konstitutiivne tähendus. Soovitame sätte põhimäärusest eemaldada.</p>	<p>Kuivõrd volitatud töötlejal on vaja aeg-ajalt teabepäringutele vastates rõhutada, et andmetel on informatiivne tähendus, peab eelnõu väljatöötaja vajalikuks antud sätet mitte kehtetuks tunnistada.</p>
	<p>3. Spordiseaduse § 6¹ lõike 6¹ järgi säilitatakse sporditulemusi tähtajatult. Sama seaduse § 62 järgi on spordiorganisatsioonil, spordikoolil ning spordi andmekogu vastutaval ja volitatud töötlejal spordi eripära arvestades õigus spordi arendamiseks ja toetamiseks ning spordiajaloo jäädvustamiseks muu hulgas avalikustada sportlase sporditulemusi. Spordiseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus 105 SE seletuskirjas on sportlaselt nõusolekut küsimata tulemuste avalikustamise vajalikkuse osas selgitatud, et <i>sporditulemused peaksid olema usaldusväärsed, avalikud ja kättesaadavad sõltumata ajast ja osaleja soovist. Sport on oma olemuselt avalikkusele suunatud, omab olulist ühiskondlikku huvi ja mõju ning seda toetab avalik sektor. Seetõttu on spordiorganisatsioonid huvitatud laialt kättesaadavast infost ning sportlaste tulemuste esitlemisest avalikkusele./.../ Kui lisada seadusesse säte, mille järgi võib sporditulemusi töödelda, lihtsustaks see spordialaliitude, spordiorganisatsioonide, treenerite ja meedia tegevust. Korraldajad, pealtvaatajad ja meedia ei peaks kartma, et tulemused või sportlase osalemine võidakse mistahes ajahetkel salastada ning et sportlasi toetatakse objektiivsete näitajate alusel.</i></p> <p>Siinjuures rõhutame, et IKÜM-st tulenevalt peab igasugune isikuandmete töötlemine olema eesmärgipärane ja toimuma ulatuses, mis on selle</p>	<p>Sporditulemuste säilitamise regulatsioon sai spordiseadusesse põhjalike arutelude tulemusel. Spordiseaduse seletuskirjas on sporditulemuste osas kirjas järgmine: /.../ Kokkuvõtvalt toome välja sporditulemuste alamandmekogu eesmärgid:</p> <p>1. Sportlastele ja spordiorganisatsioonidele toetuste määramine.</p> <p>Sporditulemuste põhjal eraldatakse avaliku sektori raha spordiorganisatsioonidele. Toetuste eraldamine ei ole mõeldav, kui sporditulemused ei ole avaliku sektori asutuste, nii ministeeriumide kui ka KOV-ide töötajatele avalikult kättesaadavad. Tulemuste põhjal eraldavad spordiorganisatsioonidele toetust KuM, Eesti Kultuurkapital, EOK, KOV-id, aga ka erasektori asutused. Kui spordiorganisatsioonid peaksid esitama avaliku sektori asutustele koos taotlustega ka sportlaste sporditulemusi, oleks see</p>

	<p>konkreetses eesmärgi täitmiseks vajalik. Kui sporditulemuste andmete isikustatud kujul kogumine ja säilitamine on vajalik spordi arendamiseks ja toetamiseks ning spordiajaloo jäädvustamiseks, siis ilmselt ei täida nende andmete alaline avalikustamine eelnimetatud eesmärgi ning küsitav on, kuidas täidab see ka spordiseaduse muutmise seaduse 105 SE seletuskirjas toodud teisi eesmärgi. Tähtajatu andmete avalikustamine tähendab intensiivset riivet isiku privaatsusele ning nõuab põhjalikku põhjendamist.</p> <p>Lisaks peame vajalikuks juhtida tähelepanu sellele, et juba sportlase osalemine paraolümpiamängudel annab teavet tema tervise seisundi kohta. IKÜM artikkel 4 punkti 15 järgi on füüsilise isiku füüsilise ja vaimse tervise seotud isikuandmed, mis annavad teavet tema tervisliku seisundi kohta, terviseandmed, mis omakorda on IKÜM artikkel 9 lõike 1 järgi eriliigilisteks isikuandmeteks. IKÜM põhjenduspunkti 35 järgi peaksid tervisealaste isikuandmete hulka kuuluma kõik andmesubjekti tervislikku seisundit käsitlevad andmed, mis annavad teavet tema endise, praeguse või tulevase füüsilise või vaimse tervise kohta.</p>	<p>taotlejatele suur halduskoormuse tõus. Lisaks tuleks esitatud tulemusi kontrollida siiski toetuse eraldajal. Kultuuriministeerium eraldab spordialaliitudele toetusi kultuuriministri 21.12.2012 määruse nr 12 alusel ning selle rakendamine ilma usaldusväärse andmebaasita ei ole mõeldav. Nimetatud määruse punktide rakendamine usaldatava andmebaasita võtaks palju aega ja inimressurssi ning tänapäeva infotehnoloogiliste võimaluste juures ei ole see mõistlik.</p> <p>2. Spordipoliitiliste otsuste tegemine. Kui sporditulemused ei ole ühest keskest andmebaasist avalikult kättesaadavad, ei ole avaliku sektori töötajatel ega poliitikutel mõistliku aja- ja ressursikuluga olulisi spordipoliitilisi otsuseid võimalik teha. Eestil on keerulisem võrrelda teiste riikidega, samuti teha muudatusi seadustes või toetuste suuruses. Näiteks, kui sporditulemused ei ole avalikud ega isikustatud, ei saa teha järeldusi, kas sportlased on varasemate aastatega võrreldes edukamad. Samuti on keerulisem muuta spordivaldkonna rahastamist. Sporditulemused on KuM-ile oluliseks mõõdikuks ka 2020. aastast rakendatava spordiprogrammi mõju hindamiseks ning kogu valdkonnale Riigikogu vastu võetud „Spordipoliitika põhialused aastani 2030“ hindamiseks.</p>
--	---	--

		<p>3. Spordiajaloo säilitamine. Eesti tiitlivõistluste ja rahvusvaheliste tiitlivõistluste tulemused on seotud avaliku huviga nii praegu kui ka tulevikus, sest rahvusvahelistel tiitlivõistlustel ei esinda sportlased ennast, vaid oma riiki. Eesti tiitlivõistlustel esindatakse enamasti oma spordiklubi või -kooli ning võistluste põhjal selgitatakse enamasti välja sportlased, kes saavad õiguse esindada Eestit rahvusvahelistel tiitlivõistlustel. Parimad seatakse teistele eeskujuks. Sporditulemuste alusel valitakse parimaid sportlasi nii alade, maakondade kui ka riikide lõikes. Edukatest sportlastest kirjutatakse raamatuid, nende saavutusi tutvustatakse õpilastele koolides ja muuseumides. Igal aastal antakse välja Eesti spordi aastaraamat. Kõigi nende tegevuste jaoks on vajalik asjakohaste sporditulemuste kättesaamine kiiresti ja usaldusväärsest kohast. Tänapäeval on õigete sporditulemuste kättesaadavus oluline olukorras, kus keelatud ainete tarvitamisest tulenevalt tühistatakse saavutatud sporditulemusi mitmeid kuid või isegi aastaid hiljem. Olukorras, kus tiitlivõistluste paremusjärjestus võib veel mitu aastat pärast võistluse toimumist muutuda, on kehtivates sporditulemustes orienteerumiseks hea, kui riik omab ja avaldab usaldusväärset teavet riiklikult oluliste spordivõistluste tulemuste kohta. Eesti spordialaliidud koguvad Eesti</p>
--	--	--

		<p>meistrivõistluste tulemuste andmeid, aga kõikide rahvusvaheliste võistluste infot süsteemselt ei koguta, sest puudub inimressurss.</p> <p>4. Avalik huvi ja spordi populariseerimine. Sportlased on eeskujuks noortele ja täiskasvanutele. Võistlustest tehakse pidevalt otseülekandeid ja sportlaste tulemusi kajastatakse regulaarselt meediaväljaannetes. See on Eesti elanike seas väga populaarne – näiteks Ott Tänakuga seotud lood on viimasel kahel aastal olnud Postimehe portaali esikümne lugude hulgas ja saavutanud esimesed üheksa kohta. Kui sporditulemused ei oleks avalikud, ei oleks ka spordiajakirjandusel millestki lähtuda.</p> <p>Eestis tegeletakse üle 100 spordialaga. Igal spordialal on omakorda mitmeid alamalasid (nt jalgpall, saalijalgpall, rannajalgpall). Aladel on meeste ja naiste võistlused eraldi. Seda arvesse võttes osalevad Eesti sportlased aastas umbes 1000 erineval rahvusvahelisel spordivõistlustel. Kõigi nende võistluste, k.a eelmistel aastatel toimunud võistluste kohta info erinevatelt kodulehtedelt otsimine ja töötlemine oleks ajaloo säilitajate, spordipoliitika kujundajate, toetuste eraldajate, sportlaste ja ajakirjanike jaoks väga ajamahukas. Riiklik sporditulemuste andmebaas aitab kokku hoida kõigi aega ja raha, sh</p>
--	--	---

		<p>sportlaste. Eesti spordialaliidud koguvad ja säilitavad andmeid Eesti meistrivõistluste tulemuste kohta, aga kõigi rahvusvaheliste võistluste andmeid alaliidud ei kogu, sest puudub inimressuss ja raha. Sellest tulenevalt on KuM-i ja spordivaldkonna soov koguda Eesti MV puhul andmekogusse ainult esimese kolme sportlase/võistkonna ning rahvusvahelistel võistlustel osalenud sportlaste/võistkondade andmeid. Sporditulemuste andmebaasi loomist toetavad ka spordiorganisatsioonid, eesotsas spordivaldkonna katusorganisatsioonid Eesti Olümpiakomiteega. Antud juhul seistakse sportlaste huvide eest, sest sel tasemel võistlevad sportlased on huvitatud oma heade tulemuste võimalikult laialdasest kajastamisest, mis on eelduseks näiteks sponsorsuhete loomisel.</p> <p>Lisaks eeltoodule märgime, et Eesti meistrivõistlustel ega rahvusvahelistel tiitlivõistlustel, anonüümselt osaleda ei ole võimalik, võistlused on avatud pealtvaatajatele, rahvusvahelisi tiitlivõistlusi kantakse üle telepildis ja mh avaldatakse osaleja võistlustulemus võistluse protokollis, mis on samuti avalik. Viimase alusel kantakse sporditulemuste andmed ka spordi andmekogusse.</p>
	<p>4. Spordiseaduse § 6¹ lõike 6¹ viimase lause kohaselt säilitustähtaja möödumisel isikuandmed anonüümitakse. Spordiseaduse muutmise seadus 518 SE seletuskirjas on anonüümimise osas antud</p>	<p>Selgitame. Isikuandmete anonüümimise all on siiski</p>

<p>järgmised selgitused: /.../ säilitustähtaja möödumisel isikuandmed anonüümitakse. Spordiregistri alamandmekogudes olevad ja erinevate ajaperioodide andmed on omavahel seotud -kui sealt isikuandmed kustutada, ei ole algandmed enam terviklikud, võrreldavad ega analüüsimiseks sobilikud. Samas ei nähtu seletuskirjast, mida isikuandmete anonüümseks muutmine tegelikkuses tähendab.</p> <p>Anonüümsete andmete osas peame vajalikuks juhtida tähelepanu sellele, et isikuandmed on anonüümsed üksnes sellisel juhul, kui andmekogus olevaid andmeid ei saa konkreetse isikuga või tema tegevustega siduda, grupeerida või isikutepõhiselt eristada ehk isikustatud kujule tagasi viia või näiteks tuvastada koos muude andmetega nende pealt mõnda muud konfidentsiaalset teavet.</p> <p>Seletuskirjast võib aga pigem välja lugeda, et soov ei ole isikuandmeid kustutada või neid viia kujule, kus algandmed ei ole enam terviklikud, võrreldavad ja analüüsimiseks sobilikud. IKÜM artikkel 4 punkti 5 järgi, kui isikuandmete töötlemine toimub sellisel viisil, et isikuandmeid ei ole enam täiendavat teavet kasutamata võimalik seostada konkreetse andmesubjektiga, on tegemist pseudonüümitud andmetega (nt asendatakse isikuandmed unikaalse koodiga). Sealjuures tuleb täiendavat teavet (nt kooditabelit, kust nähtub, kelle andmed on vastava koodiga asendatud) hoida eraldi ja andmete tuvastatud või tuvastatava füüsilise isikuga seostamise vältimise tagamiseks tuleb rakendada tehnilisi ja korralduslikke meetmeid. Lisaks selgitame, et pseudonüümitud isikuandmete töötlemisele kohalduvad samuti IKÜM-st tulenevad nõuded, sh nõue määrata andmete säilitamiseks tähtaeg.</p> <p>Kokkuvõtvalt soovitame tulemuste isikustatud kujul avalikustamist puudutavat osa vajadusest ja eesmärgist lähtuvalt uuesti analüüsida ning põhimäärust ja seletuskirja selles osas täiendada. Samuti palume täiendada seletuskirja osaga, mis puudutab isikuandmete anonüümimist pärast säilitustähtaja möödumist. Juhul kui tegemist on siiski sooviga</p>	<p>mõeldud anonüümimist, mitte pseudonüümimist.</p> <p>Säilitustähtaja möödumisel isiku nimi kustutatakse, isikukoodist jäetakse alles kolm esimest numbrit, kontaktandmed kustutatakse, aadress säilitatakse kohaliku omavalitsusüksuse tasemel. Andmekogus olevaid andmeid ei saa konkreetse isikuga või tema tegevustega siduda, ega isikustatud kujule tagasi viia.</p> <p>Isikuandmete anonüümseks muutmise tähendus kirjutati lahti VV 11.04.2019 määruse nr 35 (Vabariigi Valitsuse 26. mai 2011. a määruse nr 65 „Eesti spordiregistri asutamine ja registri pidamise põhimäärus“ muutmise määrus) eelnõu seletuskirjas. Selle eelnõu eesmärk oli viia spordiregistri põhimäärus kooskõlla isikuandmete kaitse seaduse rakendamise seadusega, millega on toodud seaduse tasandile spordi andmekogu pidamise eesmärk, kogutavad andmed ja nimetatakse andmekoosseisud, mida kogutakse isikuandmetena. Käesolev määrus on kehtestatud ülaltoodud määruse põhjal kultuuriministri määrusega ning anonüümimise mõte on jäänud samaks. Nõustume, et anonüümimise teemat oleks pidanud paremini selgitama 2020. a vastu võetud kultuuriministri määruse seletuskirjas.</p>
---	--

	säilitada andmeid pseudonüümitud kujul, siis tuleb nende andmete säilitamiseks määrata konkreetne tähtaeg, arvestades töötlemise vajadust ja eesmärki.	
Statistikaamet	1.Võtame eelnõus välja pakutud muudatused teadmiseks ning juhime ühtlasi tähelepanu, et treenerite tööjõukulude andmete osas tehtav muudatus mõjutab statistikaameti andmebaasi tabelit KU168, sest kaob „...treeneri või sporditegevust juhendava treenerikutseta isikute töötasud“ rida , mistõttu neid andmeid enam pole võimalik avaldada (seotud asjaoluga, et plaan on saada täpsemad treenerite tööjõukulude andmed Maksu- ja Tolliametilt). Kuivõrd statistikaameti poolt avaldatavad spordi valdkonna andmed põhinevad kõik Eesti spordiregistril, siis iga muudatus registris võib avaldada mõju riikliku statistika avaldamisele, mida oleme varasemalt KuM andmete peaekspert Karl Viilmann`ile selgitanud. Loodetavasti saame selles osas konsultatsioone jätkata.	Teadmiseks võetud.
	2. Eraldi on oluline viidata, et andmekogudega seotud kooskõlastusi (asutamisest lõpetamiseni), mis puudutab ka SA pädevust, antakse RIHA-s, kui võetakse kasutusele uus infosüsteem või täiendatakse olemasolevat. S.t lisaks tavapärasele EIS-i keskkonnas toimuvale õiguslikule analüüsile algatatakse vastavate muudatuste kooskõlastamine RIHA keskkonnas. Protsessikirjeldusest lähemalt https://abi.ria.ee/riha/riha-kui-protsess . Kooskõlastusringis olevate asutuste ülesanded https://abi.ria.ee/riha/kooskolastamise-protsess-riha-s . Statistikaamet hindab ja kontrollib kooskõlastamisel andmekogude dokumentatsiooni vastavalt riikliku statistika seaduse § 9 lõike 2 punktile 4 ja § 29 lõikele 2.	Teadmiseks võetud.
Eesti Paraolümpia-komitee	Vaadanud läbi Spordiregistri põhimääruse muutmise eelnõu ning analüüsid seda võrdse kohtlemise printsiibist lähtuvalt, teeme alljärgnevad ettepanekud: § 20. Sporditulemuste alamandmekogusse kantavad andmed 1) lõige 1 punkt 2: lisada Euroopa Noorte Paramängud (EPYG), mis on võrreldav Euroopa Noorte Olümpiafestivaliga	Mõlemad ettepanekud arvestatud. Selguse huvides täiendatakse § 20 lg 1 p 2 loetelu lisaks Euroopa noorte paramängudele ka kurtide olümpiamängudega.

	2) lõige 4 punkt 3: „ vanuseklassina arvestatakse täiskasvanuid ja juunioire“	
--	---	--